

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. XV. Responsio ad illud in 3. epistola Clementis, neminem iudicandum pro eo, quod ignorauit, cùm videatur contradicere euangelio, de seruo ignorante voluntatem Domini, & vapulante. Item responsio ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

tam nunc, quæ partim ex aliorum libris, partim ex meis de Dogmaticis characteribus peti possunt, nè eadem sæpius repetantur. vnus tantum ad illos ipsos testes nunc accedat Eusebius Alexandrinus, quæ in libris nostris tum propter eius antiquitatem ac sanctitatem, tum propter auctoritatem, quam ei Anterus pontifex in epistola sua tribuit, libenter citare soleo. Is igitur in homilia εἰς τὴν κυριακὴν, μνήμητι (inquit) ἐν τῇ προσκομιδῇ καὶ τῶν προπατέρων θόντων γονέων καὶ ἀδελφῶν. τοῦτο γὰρ ποιῶν, μεγάλην ἀνάπαυσιν παρέχασ τοῖς προαπελθόνσι, πλήρωσόν σε τὴν εὐχὴν. Memēto (inquit) in oblatione sanctæ scilicet Eucharistiæ, parentum ac fratrum, qui iam de vita decesserunt: hoc si feceris, magnam eis requiem præbes: comple preces tuas. Cùm hoc vltimum addidit, inchoatas & quasi dimidiatas preces eas mihi iudicasse hic author videtur, quæ pro viuis, & non etiam pro mortuis, adhibeantur. Sed tempus est ad alia pergendi: nec enim propositum est mihi omnia dicere, sed quæ magis necessaria sunt, quæq; ab alijs, qui ante me de eisdem rebus scripserunt, prætermissa sunt, quia nec illi omnia dicere aut potuerunt, aut voluerunt. Quod si adhuc Magd. non crediderint, doctrinâ Petri, quæ est in epist. Clem. de exequijs mortuorum, & precibus atq; elemosynis pro eis faciendis consonâ esse scripturis sanctis, in eisq; hanc religionem & pietatem mortuos adiuuandi, contineri, obijciant, si quid præterea aduersus hæc habent, vt ad vtilitatem siue ipsorum, siue aliorum adhuc respondeamus, quod quidem (scio) non facient, nè magis ac magis de inscitia & errore redarguantur.

Responsio ad illud in epistola Clementis 3. neminem iudicandum pro eo, quod ignorauit, cum videatur contradicere euangelio, de seruo ignorante voluntatem Domini, & crapulante. Item responsio ad illud, quod in eadem epistola reprehensum est, quod merita Apostolorum demonia eijcerent, quodq; neutrum eorum Magdeb. intellexerint, ex verbis ipsius epistolæ demonstrari.

Cap. 15.

- » **P**ergunt deinde Magdeb. accusare doctrinam harum epistolarum: His (inquit) simile est, quod Clem. 3. dicitur, neminem pro eo, quod ignorauit, iudicatum iri, sed tantum pro eo, quod quis sciuit, & non fecit, cum tantum Christus dicat: seruus ignorans voluntatem Domini, vapulabit.] Sed recitemus, quæ Clemens scripsit, vt intelligat, qui hæc lecturi sunt, neq; Clementem, nec euangelium istos intellexisse: Si quis, inquit, sanè audiens sermonem veri prophetae velit recipere, aut nolit &c. & paulò p̄d̄t: Igitur priusquam audiat quis, quod ei expedit, certum est quia ignorat & ignorans vult & desiderat, quod non expedit agere. propter quod pro hoc non iudicatur. de eo loquitur, vt vos videtis Magdeburgenses, qui idem ignorat, quod facere expedit, quia non prius audiuit, scilicet sermonem veri prophetae, de quo proxime dixerat, si quis sanè audiens sermonem veri prophetae &c.

hic

hic, inquit, non iudicatur propter hoc, quod ignorat, quomodo enim secundum Apostolum, credere potest, nisi audiat? aut quomodo audiet sine dicente, vel predicante verbū? Fides enim ex auditu est, ut idem Apostolus ait, auditus autem per verbū Dei. Auditū enim vocat hęc scriptura, ut supra iterū dixi, reuelationē, quę sit per spiritū Dei, ex qua fides existat, sicut ait Abdias propheta: Auditū audiui à Domino: & Esaias. Quis credidit auditui nostro? id est, reuelationi nobis factę, siue cognitiōi rerū nobis ostensarū? Sic igitur secundum hanc consuetudinem loquendi in scripturis, dixit Clemēs: Priusquam audiat quis, quod ei expedit, id est, priusquam reueletur ei veritas, certum est, quia ignoret, & ignorans vult & desiderat, quod nō expedit, agere: & quia hic ignorat, non iudicatur pro hoc. Si enim Cornelius non audisset, quid oporteret se facere, id est, baptizari, an esset pro hoc iudicatus? id est, punitus? minimē. quomodo enim audire sine predicante potuisset? Quare quicumque iudicantur, prius audiunt, quod verum est, & quod eis expedit agere. Subiungit deinde Clemens: Cū verò audierit causas erroris sui, & rationem veritatis acceperit, tunc si permanferit in his erroribus, quibus dudum fuerat præuentus, rectē iam vocabitur ad iudicium, daturus pœnas, quia vitę huius spatium, quod ad bene viuendum accepit, in ludibrijs consumpserit errorum. Qui verò audiens hęc, libenter accipit & gratulatur, bonorū sibi doctrinam fuisse delatam, requirat intentus, & discere non desinat, vsquequod cognoscat, si est verē aliud seculum, in quo bonis præmia præparata sint. Haftenus Clemens enim descripsit, qui iam per fidem à Deo sibi reuelatam cognouit Deum esse, & remuneratorem esse. Deinde subiungit: Et cū certus de hoc fuerit, gratias agat Deo, quod sibi veritatis lumen ostenderit, ac de cetero dirigat actus suos in omnibus operibus bonis, quorum sibi in futuro mercedem certus est præparatam esse. Hoc verò subiunxit conuenienter scripturis sanctis, ne quis falsò, ut Lutherani tradunt, existimaret, posse hanc fidem, de qua loquebatur, esse perfectam aut satis, sine charitate, per quam fides in operatione mandatorum Dei exercetur. Deinde paulò post: Nam si me docente, inquit, ea quę ad salutem pertinent, recipere quis abnuit, & animo prauis opinionibus occupato obistere nititur, non ex nobis, sed ex semetipso habebit pereundi causam. Debet enim iusto iudicio examinare, quę dicimus, & intelligere, quia verba loquimur veritatis: ut cognitis ijs, quę sunt, ut sunt, in bonis actibus dirigat viam suam. Huiusmodi ergo est seruus ille, de quo ait Dominus in Euangelio: Seruus nesciens voluntatem Domini, vapulabit paucis: de eo enim loquitur, qui alio docente voluntatem Domini, eam nescit: nescit, inquam, quia scire non curauit, aut noluit. Itaque cū seruum vocat scriptura, satis clarè significat, scire eum, habere se Dominum: Qui autem audit habere se Dominum, simul audit, quod sibi expediat scire voluntatē Domini: quod quidem si non faciat, sed potius per ignorantiam peccet, vapulabit quidem, tametsi paucis, si cū eo comparatur,

Rom. 10.

Abd. 1.
Esa. 53.

Luc. 12.

Matth. 17.
Luc. 17.

paretur, qui scit voluntatem Domini, & non facit, ac Clemens quidem de ignorante loquitur priusquam audiat, quod sibi expedit. Notârunt prætereà Magdeburgenfes in eadem epist. 3. Clementis, quòd Apostolorum meritis attribuatur dæmonum eiection, cum tamē (inquiunt) scriptura verbo Dei, fidei, & nomini Christi eam vim adscribat, Marc. 16. In nomine meo dæmonia eijcient. Hic quoque verbis ipsius Clementis in eodem loco positus, eosdem Magdeburgenses redarguemus, planumque faciemus, aut ipsos non intellexisse, quod Clemens satis alioqui perspicue scripsit, aut malitiose deprauasse. Recitemus ergo Clementis locum: Amen (inquit) dico vobis, si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis monti huic, transi hinc, & transibit. Deinde subiungit: Huius vocis etiam vos ipsi documenta cepistis, & iam facta quædam per magistros nostros, ipsos videlicet Apostolos non ignoratis. quia adstantibus nobis, eorum meritis dæmones cum passionibus, quas hominibus inuexerunt, transferunt, & fugati sunt. quæ verò merita Apostolorum dicat, id est, quomodo meruerint eijcere dæmones, satis ex eo, quod proximè dixerat, perspicitur. siquidē recitato, quod Dominus dixit: Si habueritis fidem sicut granum sinapis, dicetis huic monti, Transi hinc, & transibit: statim subiungit Clemens, Huius vocis vos ipsi documenta cepistis, id est, huius fidei virtutem in Apostolis experiri, estis, scilicet cum ex huius fidei meritis dæmonia eijciebant: Unde statim subiungit, Et iam facta quædam per magistros nostros, ipsos videlicet Apostolos, non ignoratis, quia adstantibus nobis, eorum meritis dæmones transferunt, & fugati sunt. Quomodo enim si proprijs meritis dæmonia eijciebāt Apostoli, illius vocis, qua Dominus dixit habentibus fidem sicut granum sinapis, dicetis huic monti, transi hinc, & transibit, documenta ipsi præbuerunt eijciendo dæmonia? an non sunt hæc repugnantia? sanè sunt. Nō igitur merita Apostolorum dixit, sed merita fidei, quæ in Apostolis erat, & in eis merebatur, hoc est, digna erat eijcere & fugare dæmones. Si fidem non habuissent Apostoli, quam Christus dixit habere oportere ad fugandos dæmones, non meruissent, siue non digni fuissent, qui fugarent eos. Ista ergo merita Apostolorum Clemens dixit, fidem, inquam, quam habebat munere Dei, quod iterum atque iterum repetit Clemens. subiungit enim: Quia enim alij quidem homines patiuntur, alij patientes sanant, causa sine dubio vel patiendi, vel curandi noscenda est, quæ nō alia esse quam patientibus quidem infidelitatis, curantibus verò fidei demonstratur. An nō tribuitur hic aperte fidei tanquam causæ, dæmoniaci curatio? Deinde subiungit: Infidelitas enim, dum non credit futurum Dei iudicium, peccandi licentiam præbet: peccatum verò, hominem passionibus obnoxium facit: fides autem futurum Dei iudicium esse credens, continet homines à peccato: non peccantes verò, non solum liberi sunt à dæmonibus & passionibus, verum & aliorum dæmones & passionibus fugare possunt. Hic rursus fidei tribuitur, non solum continere hominē à peccato, & non peccantē liberare à dæmo-

ne,

ne, sed alios à dæmonibus liberare. Si in vobis Magd. fides ista esset, quam hîc Clemens dicit, quæ vitia perfectè crederet futurum Dei iudicium, non sic homines manifestis mēdacijs deciperetis. Sed hoc non creditis, nisi fide infirma & mortua, quæ caret energia charitatis. Vndè fit, vt omnia cæco odio acti, ad calumniam rapiatis, nihil veriti, nè postea erubescēdum sit in mendacio depræhensis. Postquam ad hunc locum de fugatis dæmonibus meritis Apostolorū, responsum erat, contuli has epistolas Romæ cum vetustissimo exemplari bibliothecæ Vaticanæ, in quo sic scriptum reperi, Eorū meritis trinæ beatitudinis. Etsi enim ex antecedentibus & consequentibus, vt docui, satis intelligi potest, merita Apostolorum, quibus dæmones fugabantur, merita fidei, quæ in Apostolis erat, Clementem intellexisse: tamen cum ita, vt dixi, scriptum in antiquis reperiamus, non est amplius in hoc loco laborandum, siquidem expressa sint merita fidei Trinitatis, quibus dæmones fugabantur. non enim meritum proprium Apostolorū, sed meritum fidei Apostolorum in Iesum & in patrem & in spiritum sanctum, dæmonia ex corporibus obsessis expellebat. Sed respōdeamus iam ad alia, quæ in accusatione Magdeburgen. sequuntur.

Locus epistolæ Clementis de vetusto codice emendatus.

De Constitutionibus ecclesiasticis, in vniuersum: & quomodo eas hæretici ad legem seruitutis pertinere falsò credant, & de lege libertatis, quid sit secundum doctrinam scripturæ sanctæ, & quid lex seruitutis, & quomodo hæc Luterus ignorauit. Cap. 16.

SEXTO, inquit, sana etiam doctrina de libertate Christiana, multis modis deprauatur. Variæ enim traditiones humanæ coaceruatur, quibus conscientijs laquei ponuntur, & opinio cultus & meriti affingitur, cuiusmodi sunt de confessione auriculari. Clementis: de reliquijs fragmentorū post cœnam Domini, de sacris vasis, de palla ac velo, & alijs, vbi transgressoribus pœna anathematis etiam à Petro statuta dicitur Clementis 2. de vitanda menstruata, & de purificatione Clement. 4. & quæ sequuntur, quæ suis locis recitabimus. Hæc omnia à sanctis Apostolis tradita, quæ in sanctis scripturis non expressè legunt, traditiones humanas vocant isti: nullumq; exemplum nobis relictum esse volunt ex eorū numero, de quibus Apostolus Paulus ad Thessal. scripsit: Tenete traditiones, quas didicistis, siue per sermonem, siue per epistolam nostram: neq; volūt, vt illa Corinthiorū laus nobiscum communicetur, cum ait: Laudo vos, quod sicut tradidi vobis, traditiones meas tenetis: neq; ea, quæ in ecclesia Corinthiorū disposuit, sicut promiserat, cum ad eos reuerius est, ad vllam aliam ecclesiam catholicorū peruenisse volūt: siquidem quascunq; in ecclesijs nostris dispositiones per manus ab antiquis patribus acceptas, & summa religione & cultu ab ipsis Apostolorū temporibus seruatas retinemus, omnia ad humanas traditiones referunt, hisq; tradūt doctrinā de libertate Christiana deprauari: de q; prius differā aduersus istos, postea singulatim de ijs, quæ

Pro traditionibus scriptura.